

Jak widać z przedstawionego programu, w ramach konferencji odbyły się trzy sesje, w czasie których wystąpiło 11 prelegentów z różnych ośrodków naukowych w Polsce. Wydaje się, że cel wyznaczony przez Organizatorów konferencji, którym była „refleksja nad fenomenem wina” został osiągnięty, gdyż przedstawione referaty stworzyły okazję do wielopłaszczyznowej i wielowymiarowej refleksji na wspomniany temat.

ks. Piotr Szczur – Lublin, KUL

9. WĘDRÓWKI KULTU RELIKWII W I TYSIĄCLECIU (Warszawa, UKSW, 28 XI 2014)

W dniu 28 listopada 2014 roku na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie odbyła się zorganizowana przez tamtejszy Instytut Historii Sztuki sesja gromadząca badaczy z różnych środowisk akademickich w Polsce. Tematyka spotkania oscylowała wokół zagadnienia początków kultu relikwii. Wystąpienia z dziedziny historii, historii sztuki, antropologii, patrologii i teologii uporządkowano według kryterium chronologicznego, poczynając od najstarszych przejawów kultu relikwii w czasach późnego antyku, a kończąc na specyficznych formach weneracji wykraczających już poza X w. W bloku przedpołudniowym znalazły się referaty dotyczące epoki wczesnochrześcijańskiej. Poruszono w nich problem interpretacji tekstu *Martyrium Polycarpi* jako świadectwa kultu relikwii, a także zagadnienia związane z początkami weneracji Krzyża Świętego, translacjami relikwii Apostołów i ich kultem na terenach nubijskich oraz wczesnymi epigraficznymi atestacjami kultu relikwii na Wschodzie. Przywołując przykład nadreńskich zabytków zwrócono też uwagę na potrzebę ewaluacji znalezisk niegdyś bezkrytycznie identyfikowanych jako wczesne sanktuaria. Blok popołudniowy rozpoczęło wystąpienie poświęcone istotnej roli Grzegorza Wielkiego w rozwoju kultu relikwii. Pozostałe referaty dotyczyły już epoki późniejszej i koncentrowały się wyłącznie na terenach wschodnich. Skupiono się w nich na kwestiach identyfikacji świętych na podstawie inskrypcji, a także integralności i partykularcji relikwii na Słowiańszczyźnie oraz rozwoju kultu relikwii Krzyża Świętego w Nowogrodzie.

Warto zauważyć, że mimo dość napiętego programu sesji nie zaniechano żadnej okazji do przedyskutowania poruszanych tematów. Dyskusje te, wywoływane po każdym kolejnych trzech wystąpieniach, miały nierzadko bardzo burzliwy przebieg. Od początku zwracano w nich uwagę na potrzebę precyzyjnego stosowania związanej z kultem relikwii terminologii. Wielokrotnie postulowano też ostrożność w interpretacji niejednoznacznych w wymowie przesłanek, zbyt pochopnie uznawanych za przejaw kultu. Wydaje się, że to właśnie te uwagi stanowią nadrzędne przesłanie konferencji. Pozostaje mieć nadzieję, że te wnioski, dopełniające pozytywny obraz konferencji, ale też rozbudzające nowe oczekiwania, zmotywują do zorganizowania jeszcze jednego podobnego spotkania. Tym bardziej, że – jak się okazuje – zainteresowanie tematyką początków kultu relikwii w polskim środowisku badawczym jest niemałe.

Anna Stróż